

Behörighet och statsbidrag
Karin Blomdahl
karin.blomdahl@socialstyrelsen.se

Redovisning av Äldreomsorgslyftet 2022 (S2021/08234 (delvis))

Sammanfattning

Socialstyrelsen fördelade under 2022 cirka 1,68 miljarder kronor till 287 kommuner för satsningen Äldreomsorgslyftet. Cirka 1,3 miljarder kronor, motsvarande 76 procent av medlen, förbrukades. Kommunerna anser att statsbidraget varit till stor hjälp för att stärka kompetensen hos medarbetarna inom äldreomsorgen och att det finns behov av en fortsatt och mer långsiktigt planerad satsning.

- Totalt cirka 5 100 anställda¹ inom kommunalt finansierad äldreomsorg påbörjade studier till undersköterska under 2022. Av dessa förväntas många fullfölja sin utbildning under 2023.
- Cirka 650 anställda påbörjade studier till vårdbiträde.
- Nästan 3 000 personer avslutade utbildning till vårdbiträde eller undersköterska med godkänt betyg.
- Totalt 13 900 personer gick kurs för att utveckla kunskaper och förmågor som anges i Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2011:12) eller enligt Socialstyrelsens kompetensmål för undersköterskor.
- Nästan 900 personer påbörjade specialistutbildning för undersköterska. 339 personer avslutade utbildning till specialistundersköterska med godkänt betyg.
- Totalt 339 chefer påbörjade ledarskapsutbildning på högskolenivå. 189 chefer avslutade ledarskapsutbildning med godkänt betyg.
- Kvinnor studerade i högre grad än män inom samtliga utbildningskategorier.
- Befintlig personal snarare än nyanställd personal har tagit del av utbildningar.
- Anställda hos kommunala utförare har tagit del av utbildningar i högre grad än anställda hos enskilda utförare.
- Enskilda utförare tog del av statsbidraget i sammanlagt 80 av totalt 153 kommuner som hade avtal med enskilda utförare att bedriva äldreomsorg.

¹ Vid bearbetning av inrapporterat data har vi anledning att anta att det angivna antalet studerande är en underskattning. Detta utvecklas närmare under avsnitten *Kommunernas erfarenheter av återrapporteringen av statsbidraget och inrapporteringen relaterad till Äldreomsorgslyftet som del i Sveriges återhämtningsplan* och *Socialstyrelsens kommentarer*.

- Personalbrist var den huvudsakliga orsaken till att samtliga medel inte förbrukades.

Uppdraget och fördelningen av statsbidraget

Socialstyrelsen fick 2020 regeringens uppdrag² att fördela, administrera och följa upp statsbidrag till kommuner som ersättning för att anställda inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre skulle kunna utbilda sig till undersköterska eller vårdbiträde under arbetstid. Från och med 2021 utökades uppdraget till att även omfatta andra kompetenshöjande utbildningar och kurser med relevans för arbetet inom vården och omsorgen om äldre.³ Dessutom utökades målgruppen till att inkludera första linjens chefer inom vård och omsorg om äldre.

I en bilaga till Socialstyrelsens regleringsbrev för 2022 anges vilka belopp som varje kommun maximalt kunde rekvirera för 2022. Fördelningsnyckeln grundar sig på två faktorer, varav den ena är folkmängden i kommunen och den andra är standardkostnaden för äldreomsorg i det kommunala utjämningsystemet enligt förordning (2004:881) om kommunalekonomisk utjämning. Villkoren för att använda statsbidraget bygger på nämnda regeringsuppdrag. Kommunerna ansvarar för att informera de enskilda utförare som bedriver äldreomsorg på uppdrag av kommunen om möjligheten att ta del av statsbidraget. Det är dock kommunerna som avgör hur medlen ska disponeras mellan verksamheterna.

Uppföljning av statsbidraget

Mottagarna är skyldiga att återrapportera till Socialstyrelsen hur de har använt medlen vid den tidpunkt som myndigheten anger. Statsbidrag som har rekvirerats men inte utnyttjats senast den 31 december 2022 ska återbetalas till Socialstyrelsen. Även medel som Socialstyrelsen bedömer har använts felaktigt ska återbetalas.

Socialstyrelsen ska senast den 31 oktober 2023 redovisa hur medlen har använts till regeringen (Socialdepartementet). Redovisningen ska innehålla en redogörelse av hur många personer som har påbörjat respektive avslutat utbildning med godkänt betyg, hur många som är ny respektive befintlig personal, samt om personalen är anställd i kommunal eller enskild regi. Redovisningen ska även innehålla uppgifter om deltagare uppdelat efter kön.

I januari 2023 skickade Socialstyrelsen ett webbaserat återrapporteringsformulär till 2022 års mottagare där kommunerna ombads att senast den 31 mars 2023 lämna en ekonomisk redovisning samt redogöra för hur de har använt medlen. Samtliga mottagare har återrapporterat till Socialstyrelsen och det är kommunernas återrapporter som bildar underlag till denna redovisning.

² S2020/05025/SOF den 4 juni 2020

³ S2021/00338 den 14 januari 2021

Uppgifter som rör Sveriges återhämtningsplan redovisas separat

I september 2021 fick Socialstyrelsen regeringsuppdraget⁴ att vidta nödvändiga åtgärder för att den del av Sveriges återhämtningsplan som avser Äldreomsorgslyftet ska kunna genomföras. Återhämtningsplanen är en del av EU:s initiativ att motverka de negativa effekterna av coronapandemin. Socialstyrelsen ska uppfylla de krav som anges i förordningen för faciliteten för återhämtning och resiliens (RRF) som är kopplad till Sveriges återhämtningsplan och som påverkar villkor för Äldreomsorgslyftet. Myndigheten samlar in uppgifter från kommunerna i enlighet med kraven i RRF-förordningen och rapporterar dem vidare till EU-kommissionen. Vi har rapporterat in uppgifterna om 2020 och 2021, medan uppgifterna som rör 2022 ska inrapporteras i februari 2024.

Resultat av 2022 års uppföljning

Resultatredovisningen nedan baseras på regeringsuppdraget med följande disposition:

- Belopp som kommunerna rekvirerade och förbrukade på aggregerad nivå. Dessutom redovisas i vilken grad enskilda utförare har tagit del av satsningen.
- Antal personer som påbörjat utbildning inom kategorierna vårdbiträde, undersköterska, annan kompetenshöjande vård- och omsorgskurs, specialistundersköterska samt ledarskapsutbildning för chefer. Inkluderat är även uppgifter om kön, kommunal/enskild utförare samt uppgifter om ny respektive befintlig personal.
- Antal som avslutat utbildning med godkänt betyg inom ovan nämnda kategorier.

Sammanlagt 287 kommuner rekvirerade nästan 1,68 miljarder kronor

Socialstyrelsen hade 1 698 500 000 kronor att fördela 2022. Myndigheten utlyste statsbidraget i februari 2022 med sista dag för kommunerna att rekvirera den 20 april 2022. Sammanlagt 287 kommuner rekvirerade totalt 1 676 771 198 kronor. Bilaga 1 visar fördelat belopp respektive oförbrukat belopp per kommun för 2022.

Bilaga 2 visar de totala beloppen som rekvirerades, förbrukades och förblev oförbrukade för samtliga år som Äldreomsorgslyftet pågått, 2020–2022, samt det totala antalet personer som har studerat per utbildningskategori.

Kommunerna förbrukade sammanlagt cirka 1,3 miljarder kronor

Enligt uppdraget och Socialstyrelsens anvisningar fick kommunerna använda statsbidraget från och med den 1 januari till och med den 31 december 2022. Av kommunernas återrapportering framgår att 282 kommuner använde totalt cirka 1,3 miljarder kronor eller cirka 76 procent av totalt rekvirerat belopp (bilaga 1). Det var samma totala belopp som kommunerna använde under 2021. För en översikt över satsningen i sin helhet, se bilaga 2.

⁴ S2021/06742 den 30 september 2021

Av 287 kommuner som rekviderade statsbidrag 2022, förbrukade totalt 126 kommuner hela den mottagna summan, medan 5 kommuner istället har återbetalat hela summan (bilaga 1). Socialstyrelsen har fakturerat medel som inte var förbrukade, vilket innebär att sammanlagt 162 kommuner har återbetalat cirka 395 miljoner kronor eller 24 procent av rekviderat statsbidrag.

Orsaker till att kommunerna inte förbrukade medlen var framför allt personalbrist. Kommunerna hade svårigheter att både avvara personal till studier och hitta vikarier att rekrytera. Coronapandemin har också under 2022 lett till hög sjukfrånvaro och många kommuner behövde prioritera att hålla verksamheterna igång, snarare än att frigöra personal för utbildning. Ytterligare orsaker till att medel förblev oförbrukade var brist på administrativa resurser för samordning, tidsbrist för att planera för utbildningar och svårigheter att genomföra längre studieinsatser då bidragstiden är begränsad till ett år.

Enskilda utförare tog del av statsbidraget i totalt 80 kommuner

Kommunerna ansvarar för att informera såväl kommunala som enskilda utförare som bedriver kommunal äldreomsorg på uppdrag av kommunen om möjligheten att ta del av statsbidraget. Kommunernas återrapportering visar att enskilda utförare tog del av medlen i totalt 80 kommuner (tabell 1).

Tabell 1. Antal kommuner där enskilda utförare har tagit del av medlen

	Antal kommuner (N=282)	Andel (%)
Ja	80	28
Nej	73	26
Inte aktuellt (kommunen har inte avtal med enskilda utförare att bedriva äldreomsorg)	129	46
Total	282	100

Källa: Kommunernas återrapportering av 2022 års statsbidrag.

Socialstyrelsen bad kommunerna att uppskatta hur stor andel av statsbidraget som användes av enskilda utförare. Mest vanligt var att enskilda utförare tog del av upp till 10 procent av de medel som kommunen rapporterade att de har förbrukat (tabell 2). I fyra kommuner användes medlen enbart av enskilda utförare.⁵

⁵ Det gäller kommunerna Höganäs, Sollentuna, Täby och Vellinge

Tabell 2. Andel av statsbidrag som har förbrukats av enskilda utförare

Socialstyrelsen bad kommunerna att göra en uppskattning.

Andel av förbrukat statsbidrag	Antal kommuner (n=80)	Andel (%)
1-9 procent	37	46
10-19 procent	15	19
20-29 procent	9	11
30-39 procent	5	6
40-49 procent	0	0
50-99 procent	10	13
100 procent	4	5
Kan inte bedöma	0	0
Total	80	100

Källa: Kommunernas återrapportering av 2022 års statsbidrag.

Cirka 5 100 anställda – varav 73 procent kvinnor – påbörjade utbildning till undersköterska

Kommunernas återrapportering visar att totalt 5 141 anställda inom kommunalt finansierad äldreomsorg påbörjade studier till undersköterska med stöd av statsbidraget 2022. Av dessa var 86 procent anställda inom kommunal regi och 14 procent inom enskild regi (tabell 3). För en sammanställning av totalt antal utbildade under satsningen, se bilaga 2.

Tabell 3. Antal anställda som påbörjade utbildning till undersköterska uppdelat på kön

Utbildning till ...	Kommunal utförare (n=238)	Enskild utförare (n=66)	Total
... undersköterska, män	1 218	184	1 402
... undersköterska, kvinnor	3 208	531	3 739
Total	4 426	715	5 141

Källa: Kommunernas återrapportering av 2022 års statsbidrag.

Tabell 3 visar även att sammanlagt 3 739 personer (73 procent) var kvinnor och 1 402 personer (27 procent) var män.

650 anställda – varav 75 procent kvinnor – påbörjade utbildning till vårdbiträde

Totalt 650 anställda inom kommunalt finansierad äldreomsorg påbörjade studier till vårdbiträde med stöd av statsbidraget under året, varav 95 procent var anställda inom kommunal regi och 5 procent inom enskild regi (tabell 4).

Tabell 4. Antal anställda som påbörjade utbildning till vårdbiträde uppdelat på kön

Utbildning till ...	Kommunal utförare (n=238)	Enskild utförare (n=66)	Total
... vårdbiträde, män	159	6	165
... vårdbiträde, kvinnor	461	24	485
Total	620	30	650

Källa: Kommunernas återrapportering av 2022 års statsbidrag.

Sammanlagt 485 personer (75 procent) var kvinnor och 165 personer (25 procent) var män.

I huvudsak befintlig personal påbörjade utbildning till vårdbiträde eller undersköterska

Socialstyrelsen ska enligt uppdraget redovisa hur många av de anställda som påbörjade utbildning som faller inom kategorin ny respektive befintlig personal. Myndigheten har tolkat och definierat begreppen:

- Ny personal är medarbetare som varit anställd upp till 12 månader.
- Befintlig personal är medarbetare som varit anställd längre än 12 månader.

Återrapporteringen visar att av de nästan 5 800 som påbörjade en utbildning till vårdbiträde eller undersköterska var majoriteten hos såväl kommunala som enskilda utförare befintlig personal (totalt 4 918 personer eller 85 procent) (tabell 5).

Tabell 5. Antal anställda som påbörjade utbildning till vårdbiträde eller undersköterska som var ny respektive befintlig personal

Personal som var ...	Kommunal utförare (n=238)	Enskild utförare (n=66)	Total
... ny personal	782	91	873
... befintlig personal	4264	654	4 918
Total	5 046	745	5 791

Källa: Kommunernas återrapportering av 2022 års statsbidrag.

Nästan 3 000 anställda avslutade utbildning till vårdbiträde eller undersköterska med godkänt betyg

Återrapporteringen visar att sammanlagt 2 973 personer avslutade sina studier till vårdbiträde eller undersköterska med godkänt betyg under 2022 med stöd av statsbidraget (tabell 6 och 7). Av dessa var 92 procent anställda inom kommunal regi. Majoriteten, 76 procent, var kvinnor. Utbildningarna pågår i regel längre än ett år och många av de som fullföljde sin utbildning under året hade påbörjat sin utbildning 2021.

Tabell 6. Antal anställda som avslutade utbildning till undersköterska med godkänt betyg

Utbildning till ...	Kommunal utförare (n=219)	Enskild utförare (n=49)	Total
... undersköterska, män	571	53	624
... undersköterska, kvinnor	1 789	174	1 963
Total	2 360	227	2 587

Källa: Kommunernas återrapportering av 2022 års statsbidrag.

Sammanlagt 1 963 personer (76 procent) av de 2 587 som fullföljde utbildning till undersköterska var kvinnor och 624 personer (24 procent) var män. Motsvarande 91 procent av det totala antalet var anställda hos kommunala utförare och 9 procent hos enskilda utförare.

Tabell 7. Antal anställda som avslutade utbildning till vårdbiträde med godkänt betyg

Utbildning till ...	Kommunal utförare (n=219)	Enskild utförare (n=49)	Total
... vårdbiträde, män	84	1	85
... vårdbiträde, kvinnor	285	16	301
Total	369	17	386

Källa: Kommunernas återrapportering av 2022 års statsbidrag.

Totalt 301 personer (78 procent) av de som fullföljde utbildning till undersköterska var kvinnor och 85 personer (22 procent) var män. Motsvarande 96 procent av det totala antalet var anställda hos kommunala utförare och 4 procent hos enskilda utförare.

Totalt 13 900 anställda – varav 83 procent kvinnor – påbörjade annan kompetenshöjande kurs inom vård och omsorg av äldre

Utöver utbildning till vårdbiträde eller undersköterska får statsbidraget användas till lönekostnaderna för att på arbetstid delta i annan kompetenshöjande utbildning inom vård och omsorg av äldre. Vägledande för att dessa utbildningar eller kurser ska omfattas av statsbidraget är att deltagaren ska uppnå de kunskaper och förmågor som anges i Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2011:12)⁶ respektive

⁶ <https://www.socialstyrelsen.se/kunskapsstod-och-regler/regler-och-riktlinjer/foreskrifter-och-allmanna-rad/konsoliderade-foreskrifter/201112-om-grundlaggande-kunskaper-hos-personal-som-arbetar-i-socialtjanstens-omsorg-om-aldre/>

kompetens enligt Socialstyrelsens kompetensmål för undersköterskor.⁷ Socialstyrelsen har avstått från att begära redovisning av antal anställda som avslutat med godkänt betyg, eftersom dylika kurser kan vara av det kortare slaget och inte heller betygsgrundande.

Av sammanlagt 13 900 anställda som påbörjade minst en kurs med stöd av statsbidraget enligt ovan givna förutsättningar var 83 procent kvinnor och 17 procent män (tabell 8). Totalt 90 procent var anställda inom kommunal regi.

Tabell 8. Antal anställda som påbörjade minst en kurs inom Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2011:12) eller enligt Socialstyrelsens kompetensmål för undersköterskor uppdelat på kön

Kön	Kommunal utförare (n=144)	Enskild utförare (n=29)	Total
Män	2 058	262	2 320
Kvinnor	10 489	1 091	11 580
Total	12 547	1 353	13 900

Källa: Kommunernas återrapportering av 2022 års statsbidrag.

I huvudsak befintlig personal påbörjade kompetenshöjande kurs inom vård och omsorg av äldre

Återrapporteringen visar att av totalt 13 900 anställda som påbörjade minst en kurs inom Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2011:12) eller enligt Socialstyrelsens kompetensmål för undersköterskor, var majoriteten hos såväl kommunala som enskilda utförare befintlig personal (totalt 10 278 personer eller 82 procent) (tabell 9).

Tabell 9. Antal anställda som påbörjade minst en kurs inom Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2011:12) eller enligt Socialstyrelsens kompetensmål för undersköterskor som var ny respektive befintlig personal

Personal som var ...	Kommunal utförare (n=144)	Enskild utförare (n=29)	Total
... ny personal	2 269	200	2 469
... befintlig personal	10 278	1 153	11 431
Total	12 547	1 353	13 900

Källa: Kommunernas återrapportering av 2022 års statsbidrag.

Vanligt förekommande vård- och omsorgskurser – kommunikation, hälso- och sjukvård, värdegrund

I återrapporteringen bad Socialstyrelsen kommunerna att besvara vilka kompetenshöjande kurser inom vård och omsorg av äldre som de anställda påbörjat med stöd av statsbidraget. Tabellerna 10 och 11 nedan visar en stor spridning, med en viss tonvikt på kurser som berör kommunikation, hälso- och sjukvård, värdegrund, dokumentation och hygien.

⁷ <https://www.socialstyrelsen.se/globalassets/sharepoint-dokument/artikelkatalog/ovrigt/2021-2-7219.pdf>

Tabell 10. Kurser som anställda gått – enligt Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2011:12) (flera svar möjliga)

Kurs	Antal kommuner (n=127)
Kommunikation	90
Hälso- och sjukvård m.m.	85
Värdegrund, förhållningssätt och bedömningsförmåga	84
Social omsorg	78
Åldrandets sjukdomar	75
Måltid, mat och näring	72
Omsorg i livets slutskede	71
Det normala åldrandet	68
Regelverk	67
Kroppsnära omsorg	67
Funktionsbevarande omsorg m.m.	65
Skötsel av hemmet	41

Källa: Kommunernas återrapportering av 2022 års statsbidrag.

Tabell 11. Kurser som anställda gått – enligt Socialstyrelsens kompetensmål för undersköterskor (flera svar möjliga)

Kurs	Antal kommuner (n=130)
Bemötande	96
Kommunikation	91
Dokumentation	90
Hygien i vård och omsorg	85
Förflyttningsteknik	84
Läkemedel	79
Etik och delaktighet	78
Bedöma hälsoillståndet	76
Stödja det dagliga livet	76
I livets slutskede	76
Förebygga, bevara och förbättra	74
Anatomi, fysiologi och patofysiologi	74
Psykisk ohälsa	74
Äldre med komplexa behov	73
Lagar och andra regler	72
Funktionsförmåga och funktionsnedsättningar	70
Helhetssyn	69
Samverkan och samarbete	69
Vårdåtgärder	68
Måltiden och hälsan	68
Utveckling på arbetsplatsen	67
Styrning och organisation	57
Risk och riskbeteende	51
Teknik i det dagliga livet	50
Missbruk och beroende	43

Källa: Kommunernas återrapportering av 2022 års statsbidrag.

Nästan 900 anställda – varav 93 procent kvinnor – påbörjade specialistutbildning för undersköterska

Enligt regeringsuppdraget och Socialstyrelsens anvisningar får kommunerna finansiera personalens lönekostnader med statsbidraget för personal som utbildar sig till specialistundersköterska. Kommunernas återrapportering visar att totalt 893 anställda inom kommunalt finansierad äldreomsorg påbörjade studier till specialistundersköterska med stöd av statsbidraget under 2022. Av dessa var 792 personer (89 procent) anställda i kommunal regi jämfört med 11 procent inom enskild regi (tabell 12). Totalt 833 personer (93 procent) var kvinnor och 60 personer (7 procent) var män.

Tabell 12. Antal anställda som påbörjade utbildning för specialistkompetens för undersköterska uppdelat på kön

Kön	Kommunal utförare (n=104)	Enskild utförare (n=24)	Total
Män	42	18	60
Kvinnor	750	83	833
Total	792	101	893

Källa: Kommunernas återrapportering av 2022 års statsbidrag.

I huvudsak befintlig personal påbörjade specialistutbildning för undersköterska

Återrapporteringen visar att av de 893 som påbörjade en specialistutbildning för undersköterska var majoriteten hos såväl kommunala som enskilda utförare befintlig personal (totalt 866 personer eller 97 procent) (tabell 13).

Tabell 13. Antal anställda som påbörjade en utbildning för specialistkompetens för undersköterska som ny respektive befintlig personal

Personal som var ...	Kommunal utförare (n=104)	Enskild utförare (n=24)	Total
... ny personal	15	12	27
... befintlig personal	777	89	866
Total	792	101	893

Källa: Kommunernas återrapportering av 2022 års statsbidrag.

Utbildning till specialistundersköterska – framför allt inom demensområdet

I återrapporteringen framkommer att utbildning inom demensområdet dominerar där totalt 68 kommuner rapporterar sådan utbildning. Andra områden är exempelvis multisjukdom hos äldre, palliativ vård, välfärdsteknik samt äldrepsykiatri (tabell 14). Inom svaret ”Annan” (totalt 30 kommuner) listas bland annat äldres hälsa och ohälsa, att åldras med funktionsnedsättning, psykiatri med beroendekompetens samt akut- och intensivsjukvård.

Tabell 14. Påbörjad utbildning för specialistkompetens för undersköterska inom ramen för yrkeshögskolan (flera svar möjliga)

Kurs	Antal kommuner (n=112)
Demens	68
Multisjukdom hos äldre	42
Palliativ vård	31
Äldre och välfärdsteknik	28
Äldrepsykiatri	26
Hälsa och rehabilitering	14
Annan	30

Källa: Kommunernas återrapportering av 2022 års statsbidrag.

Totalt 339 anställda – varav 93 procent kvinnor – avslutade utbildning för specialistkompetens för undersköterska med godkänt betyg

Återrapporteringen visar att sammanlagt 339 personer avslutade sina studier till specialistundersköterska med godkänt betyg under 2022 med stöd av statsbidraget (tabell 15). Majoriteten, 93 procent, var kvinnor.

Tabell 15. Antal anställda som avslutade utbildning för specialistkompetens för undersköterska med godkänt betyg

Kön	Kommunal utförare (n=73)	Enskild utförare (n=14)	Total
Män	20	3	23
Kvinnor	259	57	316
Total	279	60	339

Källa: Kommunernas återrapportering av 2022 års statsbidrag.

Totalt 339 chefer – varav 91 procent kvinnor – påbörjade ledarskapsutbildning

Kommunernas återrapportering visar att 339 chefer inom äldreomsorgen påbörjade en ledarskapsutbildning på högskolenivå med stöd av statsbidraget. Av dessa var 245 personer (91 procent) kvinnor. Totalt 269 personer (79 procent) var anställda hos kommunal utförare jämfört med 70 personer (21 procent) hos enskild utförare (tabell 16).

Tabell 16. Antal första linjens chefer som påbörjade en ledarskapsutbildning uppdelat på kön

Kön	Kommunal utförare (n=67)	Enskild utförare (n=12)	Total
Män	24	8	32
Kvinnor	245	62	307
Total	269	70	339

Källa: Kommunernas återrapportering av 2022 års statsbidrag.

I huvudsak befintlig personal påbörjade ledarskapsutbildning

Återrapporteringen visar att majoriteten av de chefer som påbörjade en ledarskapsutbildning under 2022 var anställda sedan längre än 12 månader tillbaka hos såväl kommunala som enskilda utförare, totalt 317 personer eller 94 procent (tabell 17).

Tabell 17. Antal första linjens chefer som påbörjade ledarskapsutbildning som ny respektive befintlig personal

Personal som var ...	Kommunal utförare (n=67)	Enskild utförare (n=12)	Total
... ny personal	21	1	22
... befintlig personal	248	69	317
Total	269	70	339

Källa: Kommunernas återrapportering av 2022 års statsbidrag.

Utbildning i framför allt ledarskap, lagstiftning och äldreomsorgens nationella värdegrund

Ett villkor för att finansiera personalkostnader i samband med ledarskapsutbildning för första linjens chefer med stöd av statsbidraget är att utbildningen ska vara på högskolenivå med motsvarande eller liknande kursinnehåll som innehållet i Socialstyrelsens nationella ledarskapsutbildning för äldreomsorgens chefer som pågick under åren 2013–2015.⁸

Under 2022 använde kommunerna statsbidraget inom nedan listade områden, där ledarskap är den mest frekventa (53 kommuner) följt av lagstiftning (27 kommuner) respektive äldreomsorgens nationella värdegrund (21 kommuner) (tabell 18).

Tabell 18. Påbörjad ledarskapsutbildning för första linjens chefer (flera svar möjliga)

Kurs	Antal kommuner (n=72)
Ledarskap, medarbetare och organisation	53
Lagstiftning och styrdokument som ledningsstöd	27
Den nationella värdegrunden för äldre	21
Upphandling, uppföljning, förbättringskunskap och evidensbaserad praktik	10
Annan kurs på högskola/universitet	19

Källa: Kommunernas återrapportering av 2022 års statsbidrag.

Sammanlagt 19 kommuner rapporterade att de använde medel till *Annan kurs*. De svaren inkluderar exempelvis kurser i socialrätt, förändringsledning, digitalisering samt utveckling i grupp och ledarskap.

⁸ S2012/7252/FST. Utbildningen omfattade 30 högskolepoäng uppdelat på fyra delkurser 1) den nationella värdegrunden för äldre, 2) lagstiftning och styrdokument som ledningsstöd, 3) ledarskap, medarbetare och organisation, samt 4) upphandling, uppföljning, förbättringskunskap och evidensbaserad praktik.

Totalt 200 chefer – varav 94 procent kvinnor – avslutade ledarskapsutbildning med godkänt betyg

Återrapporteringen visar att sammanlagt 200 chefer avslutade ledarskapsutbildning med godkänt betyg under 2022 med stöd av statsbidraget (tabell 19). Majoriteten var kvinnor (94 procent) och anställda i kommunal regi (87 procent).

Tabell 19. Antal första linjens chefer som avslutade ledarskapsutbildning med godkänt betyg

Kön	Kommunal utförare (n=73)	Enskild utförare (n=14)	Total
Män	10	3	13
Kvinnor	163	24	187
Total	173	27	200

Källa: Kommunernas återrapportering av 2022 års statsbidrag.

Kommunernas erfarenheter av statsbidraget

Sammanlagt 144 kommuner lämnade kommentarer om Äldreomsorgslyftet varav många uppger att statsbidraget varit till stor hjälp för att stärka kompetensen hos medarbetarna inom äldreomsorgen. Flera framhåller att det finns behov av en fortsatt och mer långsiktigt planerad satsning. Några kommuner anser att de borde kunna få beslut för flera år för att säkerställa finansiering under personalens hela utbildningstid istället för att, som nu, begränsas av att det kan krävas egen finansiering när personal går utbildningar som är fleråriga. En kommun framhåller att det är positivt att även chefer omfattas (gäller från och med 2021 års omgång), men att det varit svårt att motivera medarbetare till att studera då det inte innebär någon större löneökning.

Ytterligare kommentarer utgör önskemål om att Äldreomsorgslyftet borde ha mindre styrda villkor för användningen. En kommun anser att kurser under gymnasienivå, till exempel grundläggande svenska eller SFI borde inkluderas i statsbidraget, för att öka möjligheten för fler att på sikt kunna vidareutbilda sig till exempelvis undersköterska, eller för arbetsgivare att kunna stödja språkutvecklande insatser i verksamheterna. Några kommentarer handlar om att statsbidraget skulle ge mer positiv effekt om det kunde användas till exempelvis inköp av uppdragsutbildningar, läromedel, lärare, lokaler och administration. Önskemål framförs också om att kunna använda medlen till utbildning av personal inom funktionshinderområdet.

Sammanlagt 55 kommuner, 19 procent av mottagarna, bedömde att deras användning av statsbidraget påverkades av coronapandemin. De kunde inte låta personalen studera i den utsträckning man hade planerat för, eftersom hög sjukfrånvaro och svårigheter att få tag på vikarier gjorde att den befintliga personalen behövdes i verksamheten. Därför har kommunerna inte kunnat utnyttja statsbidraget till fullo.

Kommunernas erfarenheter av åiterrapporteringen av statsbidraget och inrapporteringen relaterad till Äldreomsorgslyftet som del i Sveriges återhämtningsplan

Ett tjugotal kommuner har kommenterat att de haft svårigheter att besvara frågorna om antal medarbetare som studerat under året, eftersom de inte särredovisar antalet som *påbörjade* studier under 2022 respektive antalet som *fortsatte* studier som påbörjades föregående år. Av kommentarerna framgår att kommunerna gjort delvis olika tolkningar av frågorna, som uppfattats som otydliga.

Många kommuner framförde missnöje med bristfällig information och den ökade rapporteringsbördan i samband med att Äldreomsorgslyftet inkluderades i Sveriges återhämtningsplan. De önskar information redan i samband med rekvisitionen om vilka uppgifter som krävs i form av till exempel antagningsbevis, kursintyg, försäkran med mera, för att kunna informera privata utförare om vad som efterfrågas. Det framgår av flera kommentarer att kommunerna behövt lägga mycket personalresurser på att få fram uppgifterna i rätt tid, uppgifter som uppfattats som ”omotiverat detaljrika”. Flera kommuner uppger att det varit svårt att förhålla sig till anvisningarna och nyttja bidraget till fullo när villkoren för statsbidraget och inrapporteringen av olika uppgifter förändrats under pågående arbete.

Socialstyrelsens kommentar

Socialstyrelsen hade under 2022 regeringens uppdrag att fördela nästan 1,7 miljarder kronor till kommunerna för att ge ny och befintlig personal inom kommunalt finansierad vård och omsorg om äldre möjlighet att utbilda sig under arbetstid. Kommunerna anser att Äldreomsorgslyftet varit en viktig satsning för att stärka kompetensen hos medarbetarna och totalt har 26 062 personer utbildats med stöd av statsbidraget under året.

Sammanlagt rekviderade 287 kommuner nära 1,68 miljarder kronor under 2022. Av kommunernas åiterrapportering framgår att 282 kommuner använde sammanlagt cirka 1,3 miljarder kronor eller cirka 76 procent av totalt rekviderat belopp. Socialstyrelsen har granskat samtliga mottagares åiterrapportering och fakturerat nästan 400 miljoner kronor, eller 24 procent, av rekviderat belopp som blev oförbrukade.

I likhet med föregående år kan Socialstyrelsen konstatera att kvinnors deltagande var avsevärt högre än mäns och befintlig personal snarare än ny personal har tagit del av utbildningar. Personal anställda av kommunal utförare har i högre utsträckning omfattats av statsbidragets satsningar jämfört med personal hos enskild utförare. Enskilda utförare tog del av medlen i sammanlagt 80 av de 153 kommuner som rapporterar att de haft avtal med enskilda utförare att bedriva äldreomsorg.

Anledningar till att medel inte förbrukats var framförallt personalbrist, både underbemanning i ordinarie personalstyrka och svårigheter att rekrytera vikarier för personal som skulle studera på arbetstid. Ytterligare anledningar var bland annat brist på administrativa resurser för samordning, tidsbrist att planera för utbildningar och svårigheter att genomföra längre studieinsatser då bidragstiden var begränsad till ett år.

Många kommuner har upplevt svårigheter att besvara frågorna i återrapporteringen om antal medarbetare som studerat, då frågorna har uppfattats som otydliga och svåra att tolka. Socialstyrelsen konstaterar att det finns anledning att förtydliga frågorna i enkäten inför 2023 års återrapportering, om antalet som *påbörjade* respektive *fortsatte* och *avslutade* studier, och Socialstyrelsen ser det inrapporterade antalet som studerat under 2022 som en uppskattning som ska beaktas vid läsning av redovisningen. Det är troligt att inrapporterade uppgifter är en underskattning av antalet personer som kommunerna haft lönekostnader för under tiden de studerat under 2022, eftersom kommunerna gjort delvis olika tolkningar av frågorna.

Socialstyrelsen bedömer att medlen har använts i enlighet med statsbidragets villkor samt att syftet att stärka kompetensen inom den kommunala äldreomsorgen har främjats. Myndigheten ser också att Äldreomsorgslyftet haft relevans kopplat till att undersköterska från 1 juli 2023 är en skyddad yrkestitel. Viljan att gå kompetenshöjande utbildning bedöms öka i och med det. Regeringen har också aviserat om en förlängning av Äldreomsorgslyftet för åren 2024–2026.

Socialstyrelsen bedömer att satsningen Äldreomsorgslyftet har en koppling till mål 3 *Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar* i Agenda 2030, beslutad av FN:s generalförsamling 2015.

När denna rapport redovisas pågår Socialstyrelsens insamling av uppgifter som rör Äldreomsorgslyftet som en del i Sveriges återhämtningsplan. Om kommunerna i samband med insamlingen kommer in med nya eller ändrade uppgifter om antalet studerande, kan uppgifterna som ligger till grund för denna rapport komma att revideras i efterhand.

Bilaga 1: Fördelning och förbrukning av statsbidrag för 2022

Mottagare	Kommunkod	Rekvirerat belopp (kr)	Oförbrukat belopp (kr)	Andel oförbrukat belopp
Ale kommun	1440	4 564 557	617 749	14%
Alingsås kommun	1489	7 637 046	748 396	10%
Alvesta kommun	0764	3 640 160	484 073	13%
Aneby kommun	0604	1 233 634	545 332	44%
Arboga Kommun	1984	3 113 352	187 795	6%
Arjeplogs kommun	2506	671 486	0	0%
Arvidsjaurs kommun	2505	1 432 429	0	0%
Arvika kommun	1784	5 622 589	2 689 689	48%
Askersunds kommun	1882	2 643 975	0	0%
Avesta kommun	2084	4 806 424	3 218 404	67%
Bengtstors kommun	1460	2 353 513	494 327	21%
Bergs kommun	2326	1 694 176	0	0%
Bjurholms kommun	2403	610 743	0	0%
Bjuvs kommun	1260	2 366 766	0	0%
Bodens kommun	2582	5 751 806	132 106	2%
Bollebygds kommun	1443	1 600 301	235 202	15%
Bollnäs kommun	2183	5 755 119	0	0%
Borgholms kommun	0885	3 208 332	0	0%
Borlänge kommun	2081	8 654 214	0	0%
Borås Stad	1490	18 036 240	7 929 571	44%
Botkyrka kommun	0127	10 413 551	6 741 772	65%
Boxholms kommun	0560	1 171 787	0	0%
Bromölla kommun	1272	2 562 248	355 921	14%
Bräcke kommun	2305	1 479 919	0	0%
Burlövs kommun	1231	2 704 718	39 768	1%
Båstads kommun	1278	3 872 087	0	0%
Dals-Eds kommun	1438	1 112 148	489 419	44%
Danderyds kommun	0162	5 793 773	1 797 442	31%
Degerfors kommun	1862	2 234 236	2 034 870	91%

Mottagare	Kommunkod	Rekvirerat belopp (kr)	Oförbrukat belopp (kr)	Andel oförbrukat belopp
Dorotea Kommun	2425	692 470	0	0%
Eda kommun	1730	1 717 369	59 431	3%
Ekerö kommun	0125	4 099 597	0	0%
Eksjö kommun	0686	3 555 119	504 365	14%
Emmaboda kommun	0862	2 105 019	901 175	43%
Enköpings kommun	0381	7 804 917	710 926	9%
Eskestuna kommun	0484	17 467 465	4 047 656	23%
Eslövs kommun	1285	5 156 525	0	0%
Essunga kommun	1445	1 179 518	273 737	23%
Fagersta kommun	1982	2 677 108	0	0%
Falkenbergs kommun	1382	8 970 078	6 579 871	73%
Falköpings kommun	1499	6 061 042	896 141	15%
Falu kommun	2080	10 773 591	0	0%
Filipstads kommun	1782	2 435 240	0	0%
Finspångs kommun	0562	4 491 665	4 005 415	89%
Flens kommun	0482	3 762 750	1 677 830	45%
Forshaga kommun	1763	2 272 891	0	0%
Färgelanda kommun	1439	1 360 642	1 360 642	100%
Gagnefs kommun	2026	2 078 513	318 077	15%
Gislaved kommun	0662	5 048 292	0	0%
Gnesta kommun	0461	2 154 718	0	0%
Gnosjö kommun	0617	1 626 807	1 494 237	92%
Gotland	0980	12 442 366	0	0%
Grums kommun	1764	1 958 132	0	0%
Grästorps kommun	1444	1 186 144	0	0%
Gullspångs kommun	1447	1 351 807	0	0%
Gällivare kommun	2523	3 657 830	573 861	16%
Gävle Kommun	2180	17 385 738	8 870 183	51%
Göteborgs stad	1480	71 677 790	16 471 489	23%
Götene kommun	1471	2 717 971	1 266 534	47%
Habo kommun	0643	1 765 963	104 062	6%
Hagfors kommun	1783	2 889 156	1 530 217	53%
Hallsbergs kommun	1861	2 953 212	0	0%

Mottagare	Kommunkod	Rekvirerat belopp (kr)	Oförbrukat belopp (kr)	Andel oförbrukat belopp
Hallstahammars kommun	1961	3 319 879	833 879	25%
Halmstads kommun	1380	17 614 352	0	0%
Hammarö kommun	1761	2 596 485	838 863	32%
Haninge kommun	0136	11 377 707	0	0%
Haparanda stad	2583	2 239 758	0	0%
Heby kommun	0331	2 812 951	0	0%
Hedemora kommun	2083	3 295 581	0	0%
Helsingborgs stad	1283	22 580 917	17 329 039	77%
Herrljunga kommun	1466	1 866 465	0	0%
Hjo kommun	1497	2 027 710	409 154	20%
Hofors Kommun	2104	2 049 799	0	0%
Huddinge kommun	0126	12 114 354	391 331	3%
Hudiksvalls kommun	2184	7 984 937	3 741 073	47%
Hultsfreds kommun	0860	3 127 710	0	0%
Hylte kommun	1315	1 964 758	0	0%
Håbo Kommun	0305	3 199 497	1 233 530	39%
Hällefors kommun	1863	1 690 863	0	0%
Härjedalens kommun	2361	2 431 927	0	0%
Härnösands kommun	2280	5 508 834	1 278 295	23%
Härryda kommun	1401	5 099 095	0	0%
Hässleholms kommun	1293	10 272 186	1 311 656	13%
Höganäs kommun	1284	6 062 147	1 774	0%
Högsby Kommun	0821	1 190 562	0	0%
Hörby Kommun	1266	2 821 786	586 850	21%
Hörs kommun	1267	2 800 802	408 988	15%
Jokkmokks kommun	2510	1 134 237	0	0%
Järfälla kommun	0123	11 111 543	0	0%
Jönköpings kommun	0680	22 387 644	6 900 000	31%
Kalix kommun	2514	3 866 565	0	0%
Kalmar Kommun	0880	11 435 137	5 126 918	45%
Karlsborgs kommun	1446	1 768 172	886 358	50%
Karlsbamns kommun	1082	6 792 167	2 917 598	43%
Karlskoga kommun	1883	6 406 725	4 367 396	68%

Mottagare	Kommunkod	Rekvirerat belopp (kr)	Oförbrukat belopp (kr)	Andel oförbrukat belopp
Karlskrona kommun	1080	12 156 322	0	0%
Karlstads kommun	1780	15 777 706	9 531 486	60%
Katrineholms kommun	0483	6 560 239	1 546 684	24%
Kils kommun	1715	2 414 256	950 914	39%
Kinda kommun	0513	2 164 658	218 658	10%
Kiruna kommun	2584	4 013 453	0	0%
Klippans kommun	1276	3 282 328	3 282 328	100%
Knivsta kommun	0330	2 028 815	1 396 243	69%
Kramfors kommun	2282	4 342 569	0	0%
Kristianstads Kommun	1290	15 454 112	0	0%
Kristinehamns kommun	1781	5 293 472	2 859 015	54%
Krokoms kommun	2309	2 605 321	0	0%
Kumla kommun	1881	3 583 834	0	0%
Kungsbacka kommun	1384	14 021 683	5 485 593	39%
Kungsörs kommun	1960	1 730 622	0	0%
Kungälv kommun	1482	7 921 986	0	0%
Kävlinge kommun	1261	5 063 754	0	0%
Köpings kommun	1983	5 223 894	0	0%
Laholms kommun	1381	5 247 087	1 011 565	19%
Landskrona stad	1282	7 630 419	838 264	11%
Laxå kommun	1860	500 000	0	0%
Lekebergs kommun	1814	1 432 429	0	0%
Leksands Kommun	2029	3 798 091	2 628 415	69%
Lerums kommun	1441	6 416 665	0	0%
Lessebo Kommun	0761	1 686 445	552 573	33%
Lidingö Stad	0186	8 404 616	3 010 829	36%
Lidköpings kommun	1494	7 713 251	0	0%
Lilla Edets kommun	1462	2 209 939	0	0%
Lindesbergs kommun	1885	4 810 842	4 810 842	100%
Linköpings kommun	0580	23 562 744	0	0%
Ljungby kommun	0781	5 610 440	0	0%
Ljusdals kommun	2161	4 305 019	1 074 834	25%
Ljusnarsbergs kommun	1864	1 162 951	158 954	14%

Mottagare	Kommunkod	Rekvirerat belopp (kr)	Oförbrukat belopp (kr)	Andel oförbrukat belopp
Lomma kommun	1262	4 498 292	0	0%
Ludvika kommun	2085	5 497 790	1 459 541	27%
Luleå kommun	2580	13 262 948	5 671 739	43%
Lunds kommun	1281	16 935 136	0	0%
Lycksele kommun	2481	2 504 819	941 381	38%
Lysekils kommun	1484	3 552 911	1 671 407	47%
Malmö stad	1280	41 889 445	17 002 878	41%
Malung-Sälens kommun	2023	2 203 313	0	0%
Mariestads kommun	1493	5 440 360	0	0%
Markaryds kommun	0767	2 186 746	0	0%
Marks kommun	1463	6 496 183	329 606	5%
Melleruds kommun	1461	2 106 124	232 448	11%
Mjölby kommun	0586	4 990 862	2 254 888	45%
Mora kommun	2062	4 583 332	708 606	15%
Motala kommun	0583	8 276 504	8 276 504	100%
Mullsjö kommun	0642	1 468 875	431 524	29%
Munkedals Kommun	1430	2 190 060	2 109 887	96%
Munkfors kommun	1762	919 980	0	0%
Mölndals stad	1481	8 801 102	2 066 429	23%
Mönsterås kommun	0861	2 849 397	0	0%
Mörbylånga kommun	0840	3 357 429	0	0%
Nacka kommun	0182	14 042 667	4 463 416	32%
Nora Kommun	1884	2 424 196	0	0%
Norbergs kommun	1962	1 298 795	0	0%
Nordanstigs kommun	2132	2 081 827	0	0%
Nordmalings kommun	2401	1 606 927	749 124	47%
Norrköpings kommun	0581	15 000 000	6 059 410	40%
Norrtälje Kommun	0188	14 043 771	9 360 281	67%
Norsjö Kommun	2417	903 413	0	0%
Nybro kommun	0881	4 293 975	1 198 399	28%
Nykvarns kommun	0140	1 542 871	700 851	45%
Nyköpings kommun	0480	11 362 246	0	0%
Nynäshamns kommun	0192	5 291 263	0	0%

Mottagare	Kommunkod	Rekvirerat belopp (kr)	Oförbrukat belopp (kr)	Andel oförbrukat belopp
Nässjö Kommun	0682	5 579 516	0	0%
Ockelbo kommun	2101	1 289 959	341 447	26%
Olofströms kommun	1060	2 977 509	1 048 953	35%
Orsa kommun	2034	1 562 751	0	0%
Orust kommun	1421	3 720 782	374 504	10%
Osby kommun	1273	2 805 220	0	0%
Oskarshamns kommun	0882	5 535 340	0	0%
Ovanåkers kommun	2121	2 688 152	1 738 505	65%
Oxelösunds kommun	0481	2 846 083	1 895 833	67%
Pajala kommun	2521	1 682 028	35 386	2%
Partille kommun	1402	5 435 942	0	0%
Perstorps kommun	1275	1 319 779	0	0%
Piteå Kommun	2581	8 163 853	463 940	6%
Ragunda kommun	2303	1 282 229	1 014 666	79%
Robertsfors kommun	2409	1 418 072	245 557	17%
Ronneby kommun	1081	6 140 560	4 080 088	66%
Rättviks kommun	2031	3 048 192	246 131	8%
Sala kommun	1981	4 627 509	325 431	7%
Salems kommun	0128	2 566 666	2 394 071	93%
Sandvikens kommun	2181	7 886 644	3 060 121	39%
Sigtuna kommun	0191	5 784 938	0	0%
Simrishamns kommun	1291	5 413 854	0	0%
Sjöbo Kommun	1265	3 601 505	1 962 725	54%
Skara kommun	1495	3 452 409	0	0%
Skellefteå kommun	2482	5 500 000	4 038 023	73%
Skinnskattebergs kommun	1904	1 058 032	160 372	15%
Skurups kommun	1264	2 603 112	1 154 112	44%
Skövde kommun	1496	9 070 580	0	0%
Smedjebackens Kommun	2061	2 486 043	0	0%
Sollefteå Kommun	2283	4 509 336	0	0%
Sollentuna Kommun	0163	9 623 893	3 660 911	38%
Solna stad	0184	10 298 692	2 824 683	27%
Sorsele Kommun	2422	585 341	0	0%

Mottagare	Kommunkod	Rekvirerat belopp (kr)	Oförbrukat belopp (kr)	Andel oförbrukat belopp
Sotenäs kommun	1427	2 370 080	2 304 972	97%
Staffanstorps kommun	1230	4 091 866	3 558 051	87%
Stenungsunds kommun	1415	4 399 999	0	0%
Stockholms stad	0180	115 296 753	36 504 509	32%
Storfors kommun	1760	925 502	864 815	93%
Storumans kommun	2421	1 382 730	104 850	8%
Strängnäs Kommun	0486	6 804 315	695 385	10%
Strömstads kommun	1486	2 431 927	0	0%
Strömsunds kommun	2313	2 882 529	2 413 465	84%
Sundbybergs stad	0183	5 061 545	0	0%
Sundsvalls kommun	2281	17 982 123	1 352 950	8%
Sunne Kommun	1766	2 716 867	666 077	25%
Surahammars kommun	1907	2 052 007	853 225	42%
Svalövs kommun	1214	2 070 783	2 070 783	100%
Svedala kommun	1263	3 181 826	0	0%
Svenljunga kommun	1465	2 197 791	0	0%
Säffle kommun	1785	3 586 043	2 172 476	61%
Sätters kommun	2082	2 327 007	0	0%
Sävsjö kommun	0684	2 287 248	137 256	6%
Söderhamns kommun	2182	5 809 235	0	0%
Söderköpings kommun	0582	2 918 975	0	0%
Södertälje kommun	0181	12 980 217	0	0%
Sölvesborgs kommun	1083	3 762 750	3 223 041	86%
Tanums kommun	1435	2 998 493	0	0%
Tibro kommun	1472	2 336 947	1 483 211	63%
Tidaholms kommun	1498	2 551 204	0	0%
Tierps kommun	0360	4 221 083	0	0%
Timrå Kommun	2262	3 468 975	1 888 080	54%
Tingsryds kommun	0763	2 871 485	1 505 681	52%
Tjörns kommun	1419	3 544 075	0	0%
Tomelilla kommun	1270	2 776 505	0	0%
Torsby Kommun	1737	2 823 995	0	0%
Torsås kommun	0834	1 648 895	0	0%

Mottagare	Kommunkod	Rekvirerat belopp (kr)	Oförbrukat belopp (kr)	Andel oförbrukat belopp
Tranemo Kommun	1452	2 392 168	1 364 999	57%
Tranås kommun	0687	3 990 260	0	0%
Trelleborgs kommun	1287	8 085 439	0	0%
Trollhättans Stad	1488	9 247 286	1 189 401	13%
Trosa kommun	0488	2 738 955	632 955	23%
Tyresö Kommun	0138	6 944 576	2 061 086	30%
Täby kommun	0160	11 911 141	11 764 112	99%
Töreboda kommun	1473	1 928 313	0	0%
Uddevalla kommun	1485	9 867 969	0	0%
Ulricehamns kommun	1491	4 832 930	0	0%
Umeå kommun	2480	17 567 967	0	0%
Upplands Väsby kommun	0114	6 433 231	581 000	9%
Upplands-Bro kommun	0139	3 745 079	1 481 339	40%
Uppsala kommun	0380	31 196 477	700 055	2%
Vadstena kommun	0584	2 024 397	1 102 884	54%
Vaggeryds Kommun	0665	2 321 485	0	0%
Valdemarsviks kommun	0563	2 039 859	1 425 498	70%
Vallentuna kommun	0115	4 450 802	1 466 874	33%
Vansbro kommun	2021	1 552 811	0	0%
Vara kommun	1470	3 079 116	0	0%
Varbergs kommun	1383	12 483 229	5 496 541	44%
Vellinge Kommun	1233	7 188 652	2 467 791	34%
Vetlanda kommun	0685	5 519 878	0	0%
Vilhelmina kommun	2462	1 419 176	0	0%
Vimmerby kommun	0884	3 302 208	0	0%
Vindelns kommun	2404	1 265 662	0	0%
Vingåkers kommun	0428	1 952 610	933 409	48%
Vårgårda kommun	1442	1 981 325	1 248 865	63%
Vänersborgs kommun	1487	7 420 580	236 622	3%
Vännäs kommun	2460	1 570 481	491 471	31%
Värmdö Kommun	0120	6 159 336	1 509 855	25%
Värnamo kommun	0683	6 033 432	0	0%
Västerviks kommun	0883	8 774 596	0	0%

Mottagare	Kommunkod	Rekvirerat belopp (kr)	Oförbrukat belopp (kr)	Andel oförbrukat belopp
Västerås stad	1980	25 089 049	2 569 861	10%
Växjö Kommun	0780	14 481 120	7 292 119	50%
Ydre kommun	0512	917 771	346 431	38%
Ystads kommun	1286	6 932 428	559 113	8%
Åmåls kommun	1492	2 808 533	1 687 359	60%
Ånge Kommun	2260	2 081 827	1 535 110	74%
Åre kommun	2321	1 612 449	181 360	11%
Årjängs Kommun	1765	2 028 815	1 431 550	71%
Åsele Kommun	2463	712 349	308 674	43%
Åstorps kommun	1277	2 371 184	1 899 412	80%
Åtvidabergs kommun	0561	2 543 473	0	0%
Älmhults kommun	0765	2 897 991	1 763 901	61%
Älvdalens kommun	2039	1 682 028	0	0%
Älvkarleby Kommun	0319	1 894 076	436 545	23%
Älvsbyns kommun	2560	1 750 501	0	0%
Ängelholms kommun	1292	8 574 696	0	0%
Öckerö Kommun	1407	2 694 778	0	0%
Ödeshögs kommun	0509	1 198 293	65 619	5%
Örebro kommun	1880	22 918 869	6 009 293	26%
Örkelljunga kommun	1257	2 053 112	0	0%
Örnsköldsviks kommun	2284	11 355 619	0	0%
Östersunds kommun	2380	11 236 342	24 923	0%
Österåkers kommun	0117	7 083 733	3 298 757	47%
Östhammars kommun	0382	5 025 099	1 225 099	24%
Östra Göinge Kommun	1256	2 719 075	830 807	31%
Överkalix kommun	2513	946 486	539 913	57%
Övertorneå kommun	2518	1 208 233	0	0%
	Summa	1 676 771 198	395 020 792	24%

Bilaga 2: Fördelning och användning av statsbidraget 2020–2022

Tabell 1. Totalt rekviderat, använt och oförbrukat statsbidrag 2020–2022

Bidragsår	Antal kommuner som rekviderade	Rekviderat belopp	Använt belopp	Oförbrukat belopp	Andel oförbrukat belopp
2020	250	399 425 289 kr	124 656 196 kr	274 769 093 kr	69%
2021	286	3 053 819 365 kr	1 281 895 337 kr	1 771 924 028 kr	58%
2022	287	1 676 771 198 kr	1 281 750 405 kr	395 020 792 kr	24%
Total		5 130 015 852 kr	2 688 301 938 kr	2 441 713 913 kr	48%

Källa: Kommunernas återrapportering av statsbidraget åren 2020, 2021 och 2022.

Första året, 2020, ingick utbildning till undersköterska och vårdbiträde i Äldreomsorgslyftet. Från 2021 ingick utbildning till specialistundersköterska, ledarskapsutbildning på högskolenivå för första linjens chefer inom äldreomsorgen samt kortare kurser som svarar upp mot kompetenskraven i Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2011:12) eller enligt Socialstyrelsens kompetensmål för undersköterskor.

Tabell 2. Totalt antal anställda som påbörjat utbildning inom ramen för Äldreomsorgslyftet 2020–2022

Bidragsår	Utbildning till vårdbiträde	Utbildning till undersköterska	Utbildning till specialistundersköterska	Ledarskapsutbildning (gäller första linjens chefer)	Kurs inom Socialstyrelsens allmänna råd (SOSFS 2011:12) eller enligt Socialstyrelsens kompetensmål för undersköterskor
2020	590	2 310	0	0	0
2021	1 048	5 235	1 027	565	16 787
2022	650	5 141	893	339	13 900
Total	2 288	10 376	1 920	904	30 687

Källa: Kommunernas återrapportering av statsbidraget åren 2020, 2021 och 2022.

Tabell 3. Totalt antal anställda som avslutat utbildning med godkänt betyg 2020–2022

Bidragsår	Utbildning till vårdbiträde	Utbildning till undersköterska	Utbildning till specialistundersköterska	Ledarskapsutbildning (gäller första linjens chefer)
2020	76	200	0	0
2021	203	1 951	221	188
2022	386	2 857	339	200
Total	665	5008	560	388

Källa: Kommunernas återrapportering av statsbidraget åren 2020, 2021 och 2022.